

γνωρίζω τόσο λίγο! Αυτό το βάσανο έχουμε μεις, 'Αλέκο, που δε μπορούμε, αφού δεν έχουμε περιουσία, να ζήσουμε μονάχες μας, άνύπαντρες· πρέπει να παντρευτούμε, μ' άλλα λόγια να πουληθούμε σε κάποιον, χωρίς ή καρδιά να λαβαίνει κανένα μέρος σ' αυτή την έλευση κ' εξευτελιστική πουλησιιά. 'Εμείς δε, έχουμε το δικαίωμα της 'Αγάπης, σε μας απαγορεύεται το καρδιοχτύπι, μας πρέπει να διώχνουμε τ' όνειρο».

Το πρόσωπό της αυτή τη στιγμή είχε πάρει μεγαλύτερη έκφραση, που ταίριαζε τόσο στο σχήμα της μορφής της, που αυτός ποτέ του δεν την είδε τόσο όμορφη. Κι αφού αναστέναξε, πρόσθεσε σιγά. — «'Αλλοίμονο! χειρότερ' από χτήνη».

— «'Αλλ' αυτό δεν πρέπει να γίνει», είπε κείνος, τονίζοντας ένεργητικά τα λόγια του και κοντοζύγωσε τη νέα με την έσωτερική της ψυχής του παραχή ζωγραφισμένη στη στάση, στη μορφή του.

— «Και λοιπόν τί να κάμω; Θ' αφήσω να περάσουν τα καλύτερά μου χρόνια κ' έπειτα ποιός με θέλει; Ή νομίζεις, πως είν' εύκολο πράμα σήμερα οι γαμπροί για κορίτσι άπλοικο; Ο κόσμος τώρα μονάχα το χρήμα δοξάζει κι αν έμεις στα βάρη της καρδιάς μας κλειούμε κανέναν κρουρό πόθο, ούτε τον φαντάζονται. 'Αχ, 'Αλέκο, είμαι πολύ δυστυχισμένη!»

Δεν τέλειωσε την ύστερη λέξη που ακκούμπησε το κεφάλι στον ώμο του. 'Η όμορφη μυρωδιά που στά μαλλιά της είχε χύση—κοκεταρία γυναίκεια κι αυτό—όταν έτοιμάζονταν για το χορό, το μελαγχολικό της βλέμμα, το κούνημά της που τον έκαμε να γνωρίσει τη χαρά της αγαπημένης γυναίκας γυμμένης στον ώμο του, χαρά ανεπάντητη για κείνον, όλα τον είχαν μεθύσει. 'Η δειλία του υποχώρησε κ' η άγαπη τοῦδωκε θάρρος.

— «'Αχ, 'Ελλη, αν μ' αγαπούσεις, έγω σε λαιτρεύω! έψιθύρισε με πάθος.

— «Να τό πιστέψω; είν' αλήθεια;»

— «Είμαι σκλάβος σου. Τόσον καιρό σ' αγαπώ, αλλά δεν τολμούσα να πω τίποτα, φοβόμουν μή χάσω και την ευτυχία να σε ζυγώνω. Είσαι τόσο όμορφη! και γώ...

— «'Αλέκο, με κάνεις ευτυχισμένη», και του χαμογέλασε με γλυκάδα.

Κείνος δεν ετόλμησε παρά ν' απιθώση τα χείλια του στα μαλλιά της, αλλά τόσο ελαφρώς σά μ' ελάθει να φιλούς ένα κόνισμα.

τον είδαμε να τρέχει ανάμεσα από τον έλαιώνα, πίσω από τις φράχτες, από τα βάρη κατόπι, και να μας κοιτάζει εκεί από τον αιματόχρομο βράχο στη δύση. Κάποιος άνθρωπος έμπεύτηκεν εκεί κοντά. Ένας ναύτης φώναζε πέρα στο καίκι νάρτη ή βάρκα, και ένα καρβόσκυλο βράβιζε, και τα λαχτίσματά του έρχόνταν χτυπητά ως τον τοίχο της ταράτσας. Από τον κήπο κάποιος εώδιε της στιγμής τούτης στη δύση εξεψύχαιναν άπάνω σου και γύρω μας. Είχε μισοσυνωρέσει τώρα, και ή νυχτερίδα δεν έπαψε να φτερουγίζει άπάνωθε μας. Σου κανε τέτοιο φόβο το μισοπούλι ετούτο με την άπονύχτερή του φτεροδεσιά. που κοίταζες στο μισόφωτο άθέρρα με δέιλια. 'Οστόσο τα σύννεφα κατακάτου έκαιγόνταν κούφια τώρα στο καμίνι και ή φωτιά, από το χάλκωμα δεν ξάναφνε στο άμوني, παρά ελιγροσβούτανε. Ένας χαιρετισμός έσπερινός από τη χυνοπωρινή φωνή έφτασε ως την άκουή μας, και ο άγέρας κάτου στριφογύρισε τα φύλλα, ψηλώθηκε, κ' έφυγε κατά την άκρογιαλιά με κολώνα μπουχό και σαοίδια.

— Πάμε μέσα· φυσάει και λίγο. Είπες άναστενάζοντας. Στάθηκες ύστερα και κοίταζες κατά τ' άκρογιαλι. Ένα καίκι έρχόταν πρίμα. Μιά βαρκούλα αλάργευε με τα κουπιά ψαράδικη.

— Πάμε να σου είπω για τη μητέρα κάτι που

II

Με το φόρεμ' ακόμα του χορού, αφού έρριξε το πανωφόρι και το σαλάκι της σε μία καρέκλα, έτρεξε στις μαμάς της την κάμαρα. 'Η χαρά του θριάμβου ζωγραφισμένη στη μορφή της.

— «Λοιπόν, μαμά, τ'α κατάφερα».

— «Τί κατάφερες;»

— «Παντρεύομαι με τον 'Αλέκο».

— «Με τον 'Αλέκο!!!»

— «Με τα τρία του εκατομύρια, μαμάκα μου, είσ' ευχαριστημένη;»

— «'Ακούς εκεί! μά είσαι σωστό δαιμόνιο», κι ακράτητη από χαρά άγκάλιαζε τη θυγατέρα της, το θησαυρό της. «Και πως τ'α κατάφερες; για λέγε».

— «Εύκολο πράμμα, του είπα πως ο Λέαντρος περιμένει την άδεια μου για να με ζητήσει, και πως είμαι δυστυχισμένη να τον πάρω, επειδή δεν τον αγαπώ».

— «'Εμείς που κάμαμε ό,τι μπορέσαμε για να γίνει αυτός ο γάμος με το Λέαντρο, και που κοντέψε ν' άρρωστώ από τη σκάζη μου, σαν είδα πως τίποτα δεν καταφέρναμε!..»

Είχα νοιώσει από καιρό που του άρεσα, αλλά στον ίδιο καιρό μελέτησα και το χαρακτήρα του. Είμαι τόσο δειλός, που ποτέ δε θ' αποφάσιζε να μου μιλήσει κ' έτσι θά περνούσε ο καιρός, και ποιός ξέρει!.. κι ούτε ποτέ θά με ζητούσε, γιατί φοβάται την άσκημά του, και δεν έχει άδικο. Από καιρό λοιπόν έγω είχ' άρχινήσει τις άψμαχίες κι άπόψε έδωσα την ύστερη μάχη. Τ' άποτέλεσμα είναι, που αύριο θά με ζητήσει στον πατέρα, για να μ'ήν προφτάσει και του πρωτομιλήσει ο Λέαντρος. Λεπτομέρειες, μαμά μου, δε σου λέω, γιατί σεις οι παλαιές δε νοιώθετε πολλά από τη σημερινή εποχή· όσο πάει και προοδεύουμε. 'Ο Λέαντρος μου χρειάστηκε, και για να μ'ήν πιστέψω ο 'Αλέκος που τό κάνω για τον παρ' τους, γι' αυτό υποχρεώθηκα να πω αυτή τη χοντρή ψευτιά».

— «Χά, χά, χά, δεν είχες παρά να διαλέξεις· αν ήτανε για τα χρήματα μήπως δεν έπαιρνες το Λέαντρο; Χαρά στο θάρρος σου, πως μπόρεσες να τ'α π'ης, χωρίς να γελάσεις!»

— «Μά για φαντάσου, μαμά, που θά σκάσουν από ζήλεια όλες μου οι φιλενάδες!»

— «Και μήπως οι μαννάδες τους λιγότερο; Μά είσαι τρομερή, σωστό διαολάκι!!»

— «'Οχι, μαμά μου, είμαι μονάχα μυαλό πραχτικό!»

Καθαδδάτες 3/9/05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Κάποια χρόνια θυμάμαι,

Που τριγύρω μου άνθοῦσαν λουλούδια

Ξωτικά—της ψυχής μου τραγούδια.—

Κάποια χρόνια φευγάτα λυπάμαι,

Που μ' έβλέπαν μονάχο διαβάτη

Σ' ένα κόσμο δικό μου να φτάνω

Γελαστός, με καρδιάν άπ' άγάπη γεμάτη

Για ό,τι ζει και πεθαίνει έδω πάνω.

Και μπροστά σε μία λίμνη είχα φτάσει.

Στα γαλάζια νερά της—σά ο' αϊθέρινη πλάση—

Με λαχίρα τα μάτια βυθίζω

Κ' είδα—πάλε, ω ψυχή, τί θυμίζω;—

Κόσμους άλλους και ξένους

Φωτεινούς, δίχως φως, γελαστούς, πικραμένους.

Το δικό μου όμως κόσμο δεν είδα.

Την ψυχή μου την έσφιξε ο πόνος,

Μά σπατάρισε μέσα μου ή έλπίδα,

Πως θ'ά φέρει τον κόσμο μου ό χρόνος.

Και διαβάτης μονάχος άκόμη

Με το δάκρυ, που γεννάνε μου οι τρόμοι,

Σε μία στράτα μ' άγκάθια στρωμένη

Περπατώ φορτωμένος στους ώμους έλπίδας σταυρό,

Κι' άπ' άγάπη γεμάτος για ό,τι ζει και πεθαίνει

Το δικό μου τον κόσμο γυρεύω να βρω.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΡΕΤΑΣ

Η ΓΡΙΑ ΚΙ Ο ΔΡΑΚΟΣ

Στο φίλο Σ. Καζανόβα

Μιά φορά κ' έναν καιρό είταν ένας δράκος· ένας δράκος φοβερός, πελώριος, με τρεις μεγάλες κεφαλές· ένα στοιχείο, να πούμε.

Είτανε και μία γριά· μία μάγισσα, παλιά γυναίκα, που κ' οι γεροντότεροι, σαν είτανε παιδιά, κ' οι παπουλίδες τους, κ' οι παπούδες των παπούδων τους, τη γνωρίσανε την ίδια, πάντα γριά, παμπόγρια, μούμια εκατό χρονών.

Σταμάτησε λίγο. Σηκώθηκε κι' άναψε την κρεμαστή λάμπα με το μαύρο της σκέπασμα, που και κείνη πενθούσε, κ' έχυσε ελόγουρα μία θαμπή φέξη στα πράματα.

— Βασιλεύει, ξακολούθησε, παλε κοιτάζοντας σε μία παλιά εικόνα κάποιου προγονού σου, που έστεκόταν εκεί μεγαλόπρεπος, πολεμιστής, γιομάτος δόξα στα μύτια και στην κόμη που ξεχείλιζε στον ώμο του, βασιλεύει πάντα ή στερεμένη της χαρά έδω μέσα, και πεθαίνει πάντα κάτι από κείνο που μας χάρισε από την ευτυχία και την καλωσύνη.

Έκατσε πάλι κοντά μου, κ' έδειχνε πως κόμπιαζε να ξακολούθησε. Σε περιμένα. Άναείστηκες ζητώντας κάτι ελόγουρά σου, και πήρες ένα καρβεφτάκι που ήταν άπάνω στο τραπέζι, παλιό, βενέτικο. Τό βαλες όμπρός σου και καθρεφτιζόσουν τόσο άγύρευτα, που φαινόσουν πως είχασες την παρουσία μου. Ύστερα σιζόντας λίγο τα μαλλιά σου, και χαμογελώντας πάντα σά να βλέπες κάτι στα βάθια του καθρέφτη, μου είπες χωρίς να σηκώσης από το γιαλί τα μάτια σου.

— Έδώ, έδω πόσες βολές ή νειότη της καθρεφτίστηκε. Να βλέπα, να βλέπα τα μάτια της μιά βολά έστώντας και δακρυσμένα, όπως ήτανε πάντα το στερνό καιρό της ζωής της... Θάνατο γύρευε ή

μου θυμίζει έτσι ετούτη δά ή στιγμή...

Και στάθηκες πάλι στο κατώφλι της πόρτας που έφερνε στο σαλονάκι. Ύστερα κοιτάζοντας με πικροχαμογέλασες, και ξαφνικά με ρώτησες, σαν ξεχασμένη, σαν άραιομένη.

— 'Ησουν δώ σαν πέθανε;

— 'Οχι· μά δεν τό θυμάσαι; 'Ητανε τον πρώτο χρόνο που φυγα για την 'Αθήνα.

— Δόλια μητερούλα, είπες και μπήκες μέσα. Σ' άκολούθησα. Πήγαμε στην τραπεζαρία. Έκατσε στο τραπέζι και γώ σιμά σου.

— 'Αχ τούτο το ρολόι πως πάντα μου ήταν μιά παρηγοριά, μιά συντροφιά, είπες κοιτάζοντας το μαύρο, στρογγυλό ρολόι με τον ώροδείκτη σά δάχτυλο που δείχνει πάντα κάτι σημαντικό. Και ύστερα ξακολούθησε.—Και κείνες τις ώρες που πέρασα ύστερα από το μαρτυρεμένο της θάνατο! Τό ρυθμικό του σάλεμα και ή ήχος του είνε θαμένος μέσα στη σκίψη μου περίπλεχτος άρμονικά με τη νέκρα που βασίλεψε στην ψυχή μου! Και σαν τ' άκούω τις άτέλειωτες ώρες της μοναξιάς μου να ρυθμολογών την πάζα ζωή, μου γιομίζει περισσότερο τρυφεράδα και παράπονο την ψυχή μου. Κιόλο τότες θυμάμαι, κιόλο ποθώ, κιόλο κυνηγάω άπιαστες ευτυχίες, που διάθηκαν και δεν ξανάρχονται.